

**МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ЕКСПОРТНО-КРЕДИТНОГО АГЕНТСТВА
НА РИНКУ ЕКСПОРТНО-КРЕДИТНИХ
ПОСЛУГ В УКРАЇНІ**

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України

вул. Лютеранська, 28а, офіс 1

01024, м. Київ, Україна

тел. +38 044 290 47 37

info@feao.org.ua

www.feao.org.ua

www.facebook.com/feao.vru/

У публікації розроблено базовий сценарій моделювання прогнозних фінансових показників функціонування ЕКА у 2019–2021 рр. Визначено основні показники діяльності ЕКА та ключові показники ефективності на прогнозний період. Розроблено прогноз основних індикаторів фінансової звітності на наступні три роки та проаналізовано чутливість ринку на період 2019–2023 рр. Обґрунтовано доцільність створення установи ЕКА в Україні, яка на третій рік діяльності зможе отримувати прибутки та забезпечувати достатній рівень страхування та гарантування експорту.

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України створено в межах проекту, що імплементується консорціумом партнерів, адмініструється Вестмінстерською фундацією за демократію (WFD) та фінансується програмою «Підтримка реформи управління державними фінансами» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального Міністерства економічної співпраці та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства Великої Британії з питань міжнародного розвитку (DfID).

Завдання Офісу полягає в посиленні ефективності та якості економічного й фінансового законодавства, яке розробляє й ухвалює Верховна Рада України, та підвищенні рівня використання наявної в Україні фінансової інформації для здійснення ефективного нагляду за діяльністю уряду.

Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук тексту необхідно отримати напряму від власників прав.

Підготувала: к. е. н., доцент Алла Іващенко.

За заг. редакцією Віктора Мазярчука.

Думки, висловлені в матеріалах авторів, необов'язково відображають точку зору ОФЕА, його працівників або представників наглядової ради.

Автори не є співробітниками, не консультують, не володіють акціями та не отримують фінансування від жодної компанії чи організації, яка мала б користь від цього матеріалу, а також жодним чином з ними не пов'язані.

© Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. РОЗРОБКА БАЗОВОГО СЦЕНАРІЮ МОДЕЛІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКА В УКРАЇНІ.....	5
2. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКА.....	8
3. ПРОГНОЗ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ УСТАНОВИ ЕКА.....	10
4. РОЗРАХУНОК КАПІТАЛЬНИХ ВИТРАТ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКА В УКРАЇНІ	13
5. ПРОГНОЗОВАНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКА НА ПЕРІОД 2019–2021 РР.....	15
5.1. Прогноз прибутків/збитків ЕКА в 2019–2021 рр.....	15
5.2. Прогноз показників звіту про фінансовий стан на 2019–2021 рр.....	16
5.3. Показники прогнозованого звіту про рух грошових коштів.....	18
6. КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКА.....	20
7. АНАЛІЗ ЧУТЛИВОСТІ НА ПЕРІОД 2019–2023 РР.....	22
ВИСНОВКИ.....	23
Додаток 1	25

ВСТУП

З огляду на те, що однією з умов отримання бюджетних асигнувань на діяльність та функціонування експортно-кредитного агентства (далі – ЕКА) в Україні є наявність фінансового прогнозу на наступні три роки¹, експерти ОФЕА² розробили модель функціонування ЕКА в Україні на період 2019–2021 рр.

Для створення фінансової моделі було обрано аналіз базового сценарію. Одними з ключових показників, на основі яких було здійснено прогноз, є рівень експорту, ступінь проникнення на ринок, коефіцієнт збитковості та капітальні вкладення на формування статутного капіталу на рівні 200 млн грн.

Розраховано можливі показники діяльності ЕКА на прогнозний період, а саме рівень підписаних страхових премій; премій, переданих у перестраховування; чистих утриманих премій; комісій за перестраховування та страхових виплат, також рівень операційних, капітальних та технічних витрат. На основі проведеного аналізу розраховано показники фінансової звітності на період 2019–2021 рр., а саме звіт про фінансовий стан (баланс), звіт про фінансові результати та звіт про рух грошових коштів.

Також визначено ключові показники ефективності діяльності ЕКА та проаналізовано чутливість ринку на наступні п'ять років (2019–2023 рр.).

Детальніше в розділах 1–7.

---

¹ Підрозділ 13 пункту f. Меморандум про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом. Отримано 16 січня 2019 року з: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=46564506>.

² ОФЕА – Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. Отримано 17 січня 2019 року з: <https://feao.org.ua/>.

1. РОЗРОБКА БАЗОВОГО СЦЕНАРІЮ МОДЕЛІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКА В УКРАЇНІ

Підрозділом 13 пункту f Меморандуму про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом передбачено, що забезпечення функціонування експортно-кредитного агентства (далі – ЕКА) в Україні не буде профінансовано, поки всі відповідні витрати і потреби в капіталі на наступні три роки не будуть чітко визначені на підставі незалежної оцінки і включені до державного бюджету³.

Експерти ОФЕА в дослідженні «Особливості створення експортно-кредитного агентства в Україні»⁴ проаналізували невідповідність у назві організаційної структури установи в державному бюджеті України на 2018 рік⁵ та установчих документах ЕКА⁶, внаслідок чого фактичного створення ЕКА у 2018 році так і не відбулося, а кошти на формування статутного капіталу з державного бюджету (200 млн грн) не були освоєні.

У бюджетному запиті⁷ вказано, що обґрунтування рівня фінансування для забезпечення належного функціонування ЕКА базується на розрахунках звіту незалежних експертів «PricewaterhouseCoopers», підготовленого на основі даних 2015 року.

З огляду на те, що ЕКА фактично не було створено в 2018 році, доцільно здійснити нові розрахунки та визначити основні показники на прогностичний період три роки (2019–2021 рр.).

Для створення фінансової моделі обрано аналіз базового сценарію. Основою розробки базового сценарію стали такі показники, як рівень проникнення на ринок (питома вага експорту, яка буде покрита діяльністю ЕКА) та коефіцієнт збитковості⁸.

Планується, що в перші три роки діяльності ЕКА проникнення на ринок (під рівнем проникнення у страхуванні розуміють частку зібраних страхових премій, у цьому випадку – в експорті) не буде значним – у перший рік функціонування 0,35%, а у третій – 1,25%.

Для визначення рівня коефіцієнта збитковості для перших років діяльності ЕКА проаналізовано середній коефіцієнт збитковості членів Бернського союзу. Бернський союз – це міжнародна неприбуткова торгова асоціація у сфері експортного кредитування та інвестиційного страхування. Його місія полягає в активному сприянні транскордонній торгівлі шляхом підтримки принципів експортного кредитування та іноземних інвестицій. Це досягається шляхом створення форуму для професійного обміну, обміну досвідом та мережею між членами, а також шляхом участі в спільних

---

³ Меморандум про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом. Отримано 28 грудня 2018 року з: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=46564506>.

⁴ Особливості запровадження експортно-кредитного агентства в Україні. ОФЕА. Отримано 29 січня 2019 року з: <https://feao.org.ua/products/eca-ukraine/>.

⁵ Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України за дев'ять місяців 2018 року. Отримано 26 грудня 2018 року з: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=426317>.

⁶ Постанова КМУ «Питання утворення Експортно-кредитного агентства» від 7 лютого 2018 року №65. Отримано 26 грудня 2018 року з: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-2018-%D0%BF>.

⁷ Бюджетний запит на 2018–2020 роки індивідуальний, Форма 2018-2. КПКВ 1201530. Отримано 26 грудня 2018 року з: <https://bit.ly/2UiVxJB>.

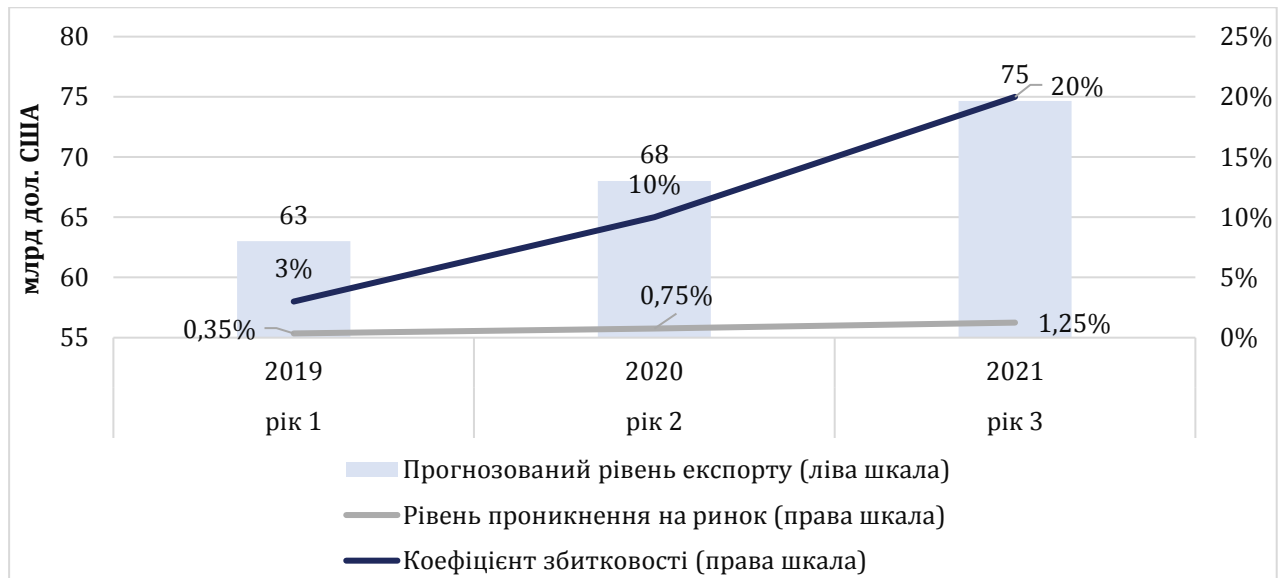
⁸ Коефіцієнт збитковості – відношення суми виплаченого страхового відшкодування до страхової суми об'єкту страхування. Отримано 28 грудня 2018 року з: <https://goo.gl/d8UFdk>.

проектах з іншими зацікавленими сторонами з більш широкої галузі фінансування торгівлі.

Серед 85 членів – ЕКА, що підтримуються урядом, приватні кредитні та політичні страхові інституції, а також мультифункціональні установи з усього світу, які надають послуги зі страхування, гарантування та, у деяких випадках, прямого фінансування для підтримки транскордонної торгівлі – забезпечення життєво важливого зв'язку в потоці товарів, послуг та інвестиційних капіталів у всьому світі⁹.

З огляду на той факт, що члени Бернського союзу не є новоствореними установами (щоб стати членом, необхідно мати три роки діяльності), висунуто гіпотезу, що коефіцієнт збитковості на п'ятий рік діяльності буде становити близько 40%, що є середньою величиною серед членів Бернського союзу¹⁰.

Припускається, що коефіцієнт збитковості в першому році буде значно нижчим, оскільки ЕКА не понесе жодних страхових вимог протягом приблизно перших шести місяців діяльності. Тому, за припущенням, його встановлено на рівні 3%. Детальніше прогнозований рівень експорту в Україні, рівень проникнення на ринок та коефіцієнт збитковості представлено на рис. 1.

Рис. 1. Прогноз експорту, рівня проникнення на ринок та коефіцієнту збитковості ЕКА на 2019–2021 рр.

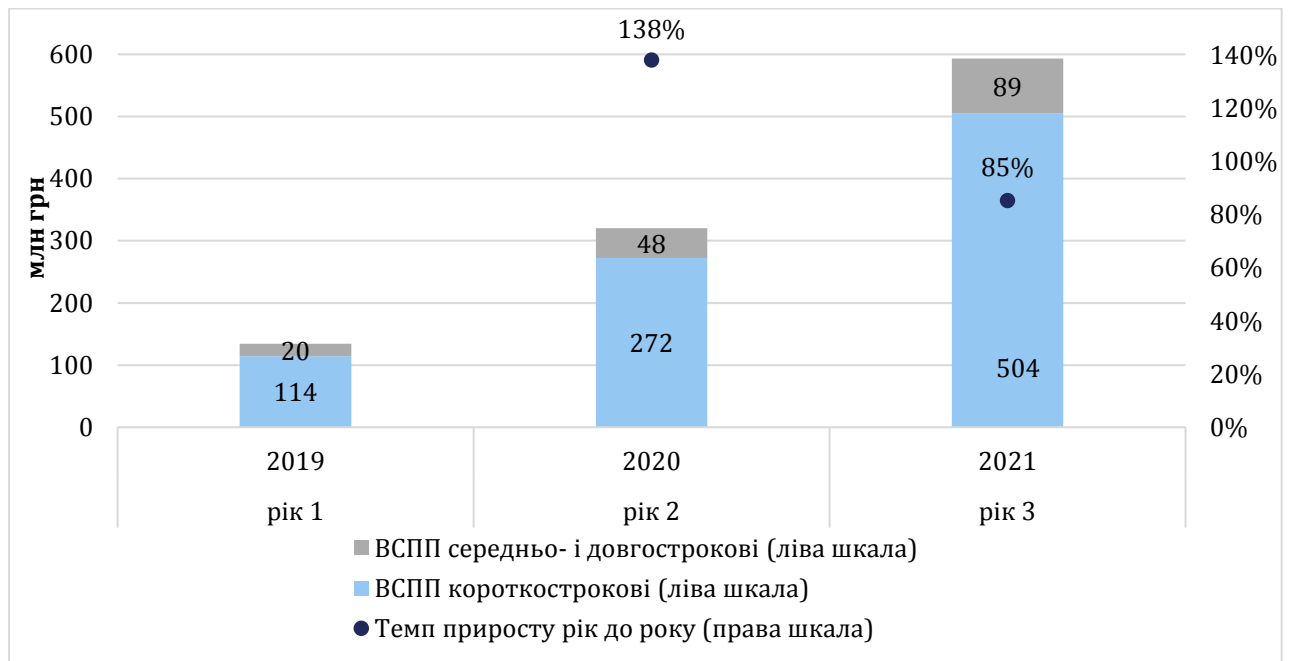
Джерело: сформовано автором на основі даних Постанови КМУ від 11.07.2018 року №546¹¹ та припущень експертів ОФЕА.

На основі припущення про рівень проникнення на ринок та прогнозований рівень експорту на наступні три роки можна розрахувати валову суму підписаних страхових премій ЕКА (далі – ВСПП) (рис. 2).

⁹ About The Berne Union. Retrieved 4th of January, 2019, from: <https://www.berneunion.org/Stub/Display/8>.

¹⁰ Berne Union Yearbooks, 2011–2018. Retrieved 4th of January, 2019, from: <https://www.berneunion.org/Publications>.

¹¹ Постанова КМУ «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019–2021 роки» від 11 липня 2018 року №546. Отримано 4 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2GWDTsj>.

Рис. 2. Валова сума підписаних премій ЕКА за прогностичний період 2019–2021 рр.

Примітка: прогностований рівень експорту конвертовано в гривневий еквівалент на основі прогностичного середньорічного курсу, визначеного Бюджетною резолюцією¹².

Джерело: сформовано автором на основі даних Постанови КМУ від 11.07.2018 року №546¹³ та розрахунків експертів ОФЕА.

На рис. 2 рівень ВСПП встановлено на основі розрахунку загальної суми ризику ЕКА, який було визначено як добуток рівня проникнення на ринок та прогностичного експорту. Визначено, що значна питома вага (близько 85%) буде належати саме короткостроковим ВСПП.

Гіпотеза ОФЕА базується на припущенні, що на другий рік функціонування ЕКА темп приросту до попереднього ВСПП становить 138%, а на третій – 85%, при цьому кумулятивне річне зростання – близько 78% (див. рис. 2).

Планується, що комісія за пропорційне та добровільне перестраховування дорівнюватиме 12,5% за прогностичні три роки як за короткостроковими, так і за середньостроковими і довгостроковими контрактами.

Комісія за добровільне перестраховування становитиме 15% у 2019–2021 рр. за всіма типами експортно-кредитних контрактів.

Прогностичні показники діяльності ЕКА розраховано в розділах 2-7.

¹² Проект Постанови «Про Основні напрями бюджетної політики на 2019–2021 роки» від 16 травня 2018 року №8357. Отримано 4 січня 2019 року з: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63995.

¹³ Постанова КМУ «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019–2021 роки» від 11 липня 2018 року №546. Отримано 4 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2GWDTsj>.

2. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКА

Враховуючи, що загальна сума ризику ЕКА розраховується як добуток прогнозованого обсягу експорту України та прогнозованого рівня проникнення, припускаємо, що загальна сума ризику збільшиться з початкового рівня 6,7 млрд грн у першому році до 29,7 млрд грн у третьому. Детальніше основні показники діяльності ЕКА представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Основні показники діяльності ЕКА

млн грн

Показники діяльності ЕКА	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Обсяг експорту в Україні (млрд грн)	1921,7	2135,4	2373,9
Рівень проникнення на ринок	0,35%	0,75%	1,25%
Загальна сума ризику ЕКА (млрд грн)	6,7	16	29,7
ВСПП	134,5	320,3	593,5
Короткострокові премії	114,3	272,3	445,1
Середньо- та довгострокові премії	20,2	48,0	148,4
Премії, передані в перестраховання	(107,6)	(256,3)	(445,1)
Короткострокові премії	(91,5)	(217,8)	(378,3)
Середньо- та довгострокові премії	(16,1)	(38,4)	(66,8)
Чисті утримані премії	26,9	64,1	148,4
Короткострокові премії	22,9	54,5	66,8
Середньо- та довгострокові премії	4,0	9,6	81,6
Комісії за перестраховання	13,5	32,0	55,6
Незароблена комісія за перестраховання	5,4	12,8	22,3
Страхові виплати			
Виплачені страхові виплати – короткострокове страхування	(0,7)	(5,4)	(13,4)
Виплачені страхові виплати – середньо- та довгострокове страхування	(0,1)	(1,0)	(16,3)
Відшкодовані страхові виплати	0,2	1,9	8,9
Чисті виплачені страхові виплати	(0,6)	(4,5)	(20,8)

Джерело: сформовано автором на основі даних Постанови КМУ від 11.07.2018 року №546¹⁴ та розрахунків експертів ОФЕА.

Примітка: подані в дужках дані – від'ємні.

У табл. 1 значення валової суми підписаних премій базується на припущенні, що середньорічна норма премій ЕКА становить близько 2% (це припущення може відрізнятись залежно від ризиковості країн, розподілу продуктів у портфелі, диверсифікації напрямів діяльності тощо). Відповідно, припускається, що валова сума

¹⁴ Постанова КМУ «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019–2021 роки» від 11 липня 2018 року №546. Отримано 4 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2GWDTsj>.

підписаних премій досягне 593 млн грн у третьому році, причому більша частина з них – від короткострокових контрактів.

Передбачається, що близько 80% усіх підписаних премій будуть передані в перестраховування. Таким чином, різниця між ВСПП та преміями, переданими в перестраховування, – це чисті утримані премії, які на початок прогнозного періоду становили майже 27 млн грн, а в третьому році збільшаться до понад 148 млн грн.

Комісії за перестраховування становлять 12,5% від усіх премій, переданих у перестраховування, при цьому незароблена комісія за перестраховування становить близько 40% від загального рівня комісій.

Страхові виплати розраховано як добуток прогнозованого коефіцієнту збитковості та чистих утриманих премій, що дорівнює чистим страховим виплатам розміром 21 млн грн з від'ємним значенням у третьому році.

Відшкодовані страхові виплати розраховані згідно з припущенням, що коефіцієнт повернення становить 30%.

Розрахунок операційних та капітальних витрат проведено в розділі 3.

3. ПРОГНОЗ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ УСТАНОВИ ЕКА

Загальний рівень витрат на функціонування установи ЕКА в Україні розраховано на основі прогнозування операційних та капітальних витрат (див. табл. 2-3 та розділ 4).

Таблиця 2

Операційні витрати ЕКА на 2019–2021 рр.

млн грн

Стаття витрат	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Загальні витрати на заробітну плату	8,5	12,2	15
Сплата ЄСВ	1,9	2,7	3,3
Орендна плата	2,5	2,6	2,7
Оплата зовнішніх аудиторів та консультантів	3,2	3,3	3,5
Рекрутингові витрати	0,6	0,2	0,1
Маркетингові витрати	4,6	4,8	5,1
Інші витрати	1,1	1,1	1,1
Оплата комунальних послуг	0,4	0,6	0,6
Витрати на навчання	1,1	1,5	1,6
Незалежна оцінка потреб у капіталі	3,0	-	-
Усього операційних витрат	26,8	29	33

Джерело: прогнозні розрахунки проведено на основі даних бюджетних запитів¹⁵ та середньоринкової вартості послуг.

Очікується, що загальні операційні витрати становитимуть приблизно 27 млн грн у першому році діяльності та збільшаться приблизно до 33 млн грн у третьому.

Найбільші позиції в операційних витратах – заробітна плата, сплата єдиного соціального внеску та орендна плата. Планування кількості одиниць штатного розпису здійснено на основі даних бюджетних запитів (32, 40 та 43 працівники для 2019, 2020 та 2021 рр. відповідно). Щодо рівня середньої заробітної плати, то припущення базується на прогнозованому рівні в бюджетному запиті¹⁵, а саме зростання з 22,2 тис. грн у першому році до 25,4 тис. грн у третьому.

Відповідно, витрати на сплату ЄСВ збільшуватимуться пропорційно до збільшення кількості штату ЕКА та рівня заробітної плати працівників установи.

Орендні витрати розраховані на основі середньої вартості оренди приміщення загальною площею 300 м² у місті Києві. За даними агентства столичної нерухомості¹⁶ та завдяки порівняльному аналізу визначено, що середня вартість типового приміщення

¹⁵ Бюджетний запит на 2018–2020 роки додатковий, Форма 2018-3. Бюджетний запит на 2018–2020 роки індивідуальний, Форма 2018-2. КПКВ 1201530. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2UiVxJB>. Бюджетний запит на 2019–2021 роки додатковий, Форма 2019-3. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://www.msp.gov.ua/news/15988.html>.

¹⁶ Оренда офісних приміщень. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2H9p4So>.

становить майже 206 тис. грн на місяць. Дані для 2020–2021 рр. проіндексовано на відповідний індекс споживчих цін, визначений у Бюджетній резолюції¹⁷.

Вартість рекрутингових послуг розраховано на основі середньої вартості витрат на залучення рекрутингової компанії для закриття однієї вакансії¹⁸ та проіндексовано згідно з індексом споживчих цін на відповідний період та добутком на кількість вакансій, які потрібно закрити (детальніше див. табл. 3, при цьому можлива плінність кадрів не передбачена).

Таблиця 3

Розрахунок рекрутингових витрат на винайм персоналу

тис. грн

Рік	Витрати на винайм одного працівника	Кількість необхідних нових штатних одиниць	Загальний рівень рекрутингових витрат
2019	19,5	32	625,6
2020	20,5	8	164,2
2021	21,51	3	645,4

Щодо статті витрат на оплату зовнішніх аудиторів та консультантів, то відповідно до рекомендацій Антимонопольного комітету України¹⁹ визначено критерії відбору аудиторських компаній для державних установ, на основі яких відібрано відповідні тендерні пропозиції з надання зазначених послуг.

Середню вартість аудиторських та консультаційних послуг на 2019 рік (на рівні 3,15 млн грн на рік) визначено на основі тендерних пропозицій до Департаменту економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради²⁰. На наступні два роки середню вартість проіндексовано згідно з індексами споживчих цін, визначеними в Бюджетній резолюції¹⁷.

Середній рівень маркетингових витрат спрогнозовано на основі середнього значення вартості тендерних пропозицій на рекламні та маркетингові послуги для Міністерства

¹⁷ Проект Постанови «Про Основні напрями бюджетної політики на 2019–2021 роки» від 16 травня 2018 року №8357. Отримано 10 січня 2019 року з: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63995.

¹⁸ Скільки стоить закрити вакансію в Україні? Простий алгоритм складного расчета. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prohr.rabota.ua/skolko-stoit-zakryit-vakansiyu-v-ukraine/>.

¹⁹ Рекомендації Антимонопольного комітету України від 25 квітня 2017 року №14-рк. Отримано 10 січня 2019 року з: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=134716&schema=main>.

²⁰ Послуги з надання фінансових консультацій, обробки фінансових транзакцій і клірингові послуги (Підготовка річного звіту про діяльність виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), підприємств, установ, організацій територіальної громади міста Києва за 2017 рік). Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-02-06-002198-c>.

інформаційної політики України²¹ та комунального підприємства «Організаційно-аналітична служба» Дніпровської міської ради²² на рівні 4,6 млн грн на рік.

Інші витрати спрогнозовано, виходячи з припущення, що вони становитимуть 10% від загального рівня орендних витрат, витрат на маркетингові, рекрутингові та аудиторські послуги у відповідному році.

Оплата комунальних послуг та витрати на навчання спрогнозовано на основі даних бюджетних запитів²³. Також у 2019 році бюджетним запитом передбачено необхідність здійснення витрат на незалежну оцінку з визначення відповідних витрат і потреб у капіталі на наступні три роки згідно з вимогами підрозділу 13 пункту f Меморандуму про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом²⁴.

---

²¹ Рекламні та маркетингові послуги (послуги з розповсюдження та демонстрування інформаційної продукції). Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-03-15-001189-a>.

²² Рекламні та маркетингові послуги (Висвітлення діяльності Дніпровської міської ради, її виконавчих органів, посадових осіб та депутатів через засоби масової інформації – в мережі інтернет). Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-01-04-001232-a>.

²³ Бюджетний запит на 2018–2020 роки додатковий, Форма 2018-3. Бюджетний запит на 2018–2020 роки індивідуальний, Форма 2018-2. КПКВ 1201530. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2UiVxJB>. Бюджетний запит на 2019–2021 роки додатковий, Форма 2019-3. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://www.msp.gov.ua/news/15988.html>.

²⁴ Меморандум про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом. Отримано 28 грудня 2018 року з: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=46564506>.

4. РОЗРАХУНОК КАПІТАЛЬНИХ ВИТРАТ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКА В УКРАЇНІ

Прогнозується, що капітальні витрати будуть найбільшими в першому році – 5,8 млн грн і зменшаться до 0,2 млн грн у третьому (табл. 4).

Таблиця 4

Прогноз капітальних витрат на 2019–2021 рр.

млн грн

Стаття витрат	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Меблі та устаткування	0,3	0,1	0,02
Транспортні засоби	0,7	-	-
Витрати на підготовку діяльності	0,6	-	-
Комп'ютерне обладнання	3,9	0,2	0,1
Офісне обладнання	0,2	0,1	0,1
Комп'ютерне програмне забезпечення	0,2	0,04	0,02
Усього капітальних витрат	5,8	0,4	0,2

Джерело: розраховано автором на основі даних табл. 5-6 та додатку 1.

Примітка: витрати на офісне обладнання розраховані на основі припущення, що робоче місце кожного працівника повинно бути оснащено офісним столом та офісним стільцем. Передбачено також витрати на закупку столів під багатофункціональні пристрої та офісних тумб з розрахунку близько 1 тумби на 1 працівника та офісних шаф з розрахунку 1 шафа на 4 працівників. Ринкову роздрібну вартість для зазначених одиниць визначено на основі даних Інтернет-магазинів Rozetka та Comfy.

Згідно з прогнозом табл. 4 витрати на комп'ютери й обладнання найбільші в першому році, оскільки потрібно придбати комп'ютерне обладнання для укомплектації робочих місць, надалі придбання комп'ютерного обладнання в таких обсягах не потрібне (детальніше розбивку витрат на комп'ютерне та офісне обладнання представлено в табл. 5-6).

Таблиця 5

Витрати на комп'ютерне обладнання

тис. грн

Стаття витрат	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Комп'ютери	368,7	96,7	37,9
Багатофункціональні пристрої	102,1	26,8	10,5
Сервер	3221	-	-
Джерело безперебійного живлення	145	38,1	14,9
Інші витрати	29,5	7,7	3
Усього витрат на комп'ютерне обладнання	3866	169,4	66,

Примітка: кількість комп'ютерів заплановано з розрахунку 1 шт. на 1 штатну одиницю, кількість багатофункціональних пристроїв – 1 шт. на 3 персональні комп'ютери, для кожного комп'ютера 1 джерело безперебійного живлення та 3 сервери на приміщення.

Витрати на комп'ютерне програмне забезпечення включають вартість встановлення операційної ІТ-системи.

До витрат на підготовку діяльності належать ліцензійні збори та інші витрати, пов'язані зі створенням установи ЕКА.

Таблиця 6

Витрати на комп'ютерне обладнання

тис. грн

Стаття витрат	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Телефонний зв'язок	110	100,8	107,8
Розподільний щит	69,7	-	-
Факс	50	-	-
Усього витрат на офісне обладнання	229,7	100,8	107,8

Детальний розрахунок витрат з табл. 5 та 6 наведено в додатку 1.

Офісні приміщення планується орендувати, і тому вони включені до операційних витрат установи (див. розділ 3).

Прогнозовані фінансові результати за базовим сценарієм ЕКА, а саме прогнозований звіт про фінансові результати (форма №2), прогнозований звіт про фінансовий стан (форма №1 – баланс) та прогнозований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом – форма №3)²⁵, представлено в розділі 5 (підрозділи 5.1-5.3).

²⁵ Форми фінансової звітності. Отримано 14 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2SIEMGs>.

5. ПРОГНОЗОВАНІ ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКА НА ПЕРІОД 2019–2021 РР.

5.1. Прогноз прибутків/збитків ЕКА в 2019–2021 рр.

Прогнозується, що ЕКА матиме збитки протягом перших двох років діяльності. Починаючи з третього року, отримуватиме зростаючий прибуток на рівні 36,7 млн грн (табл. 7).

Таблиця 7

Прогнозований звіт про фінансові результати

млн грн

Стаття	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Премії підписані, валова сума	134,5	320,3	593,5
Передані премії	(107,6)	(256,3)	(445,1)
Чисті утримані премії	26,9	64,1	148,4
Зміна резерву незароблених премій	67,3	92,9	136,6
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	(53,8)	(74,3)	(94,4)
Зароблені страхові премії	13,5	45,5	106,2
Комісія за перестраховування	16,8	40,0	74,2
Зміна незаробленої комісії за перестраховування	(5,4)	(7,4)	(9,4)
Усього доходів від страхової діяльності	24,9	78,1	171,0
Виплачені страхові виплати	(0,8)	(6,4)	(29,7)
Страхові премії, відшкодовані перестраховиками та іншими особами	0,2	1,9	8,9
Чисті виплачені страхові виплати	(0,6)	(4,5)	(20,8)
Зміна резервів страхових виплат	100,9	139,3	204,9
Зміна частки перестраховиків у резервах страхових виплат	(80,7)	(111,5)	(141,6)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	(20,7)	(32,4)	(84,0)
Аквізиційні витрати (комісія)	(3,4)	(8,0)	(18,5)
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	1,3	1,9	4,2
Технічні витрати	(21,5)	(49,9)	(93,2)
Операційні витрати	(26,8)	(29)	(33)
Усього витрат від страхової діяльності	(48,4)	(78,9)	(126,2)
Результат від страхової діяльності	(23,5)	(0,8)	44,8
Амортизація	(0)	(0,013)	(0,015)
ЕВІТ	(23,5)	(0,8)	44,7
Податок на прибуток	-	-	(8,1)
Чистий прибуток/ (збитки)	(23,5)	(0,8)	36,7

Джерело: розраховано автором на основі даних розділів 2-4.

Примітка: подані в дужках дані – від'ємні.

Примітка: аквізиційні витрати – обсяг витрат страховика, що включають²⁶:

а) витрати на оплату праці та внески на соціальні заходи в частині проведеної працівниками страховика або інших осіб роботи з оцінки ризику, розроблення умов, правил і договорів страхування

²⁶ Зміни до Методики формування страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя. Нацкомфінпослуг. Отримано 14 січня 2019 року з: <https://goo.gl/7Yugkb>.

- (співстрахування, перестрахування), проведення актуарних розрахунків, підготовку та укладання договорів страхування (співстрахування, перестрахування);
- б) витрати на винагороди страховому агенту, страховому (перестраховому) брокеру та іншим особам, у тому числі страховикам, за надані послуги з метою укладання договорів страхування (співстрахування, перестрахування);
- в) витрати на оплату послуг медичних, експертних та інших організацій або осіб щодо огляду фізичних осіб та об'єктів страхування перед укладанням договорів страхування;
- г) витрати на оплату послуг з оцінки ризику, визначення страхової вартості майна;
- г) витрати на оплату послуг за тендерну документацію та її підготовку, якщо такий тендер відкритий для вибору страховика;
- д) витрати на проведення передпродажних та рекламних заходів щодо страхових послуг;
- є) вартість використаних бланків суворої звітності (страхових полісів, свідоцтв, сертифікатів, квитанцій) або плати за адміністрування інформації про договори страхування (співстрахування, перестрахування) в електронному вигляді;
- ж) програмне/інформаційне забезпечення для обслуговування процесу укладення договорів страхування (співстрахування, перестрахування);
- з) інші видатки, що виникають у процесі укладання договорів страхування (співстрахування, перестрахування).

Відповідно до базового сценарію проникнення на ринок припускається, що валова сума підписаних премій досягне 593 млн грн у третьому році з кумулятивним річним зростанням 78%.

Планується, що загальна сума доходів від страхової діяльності збільшиться з 25 до 171 млн грн протягом перших трьох років діяльності, враховуючи відповідні загальні коефіцієнти цесій²⁷ – 81% у першому році та 75% у третьому році діяльності.

Прогнозується, що чисті виплачені страхові виплати збільшаться з 0,6 млн грн у першому році до 20,8 млн грн у третьому, оскільки коефіцієнт збитковості збільшиться як за короткостроковими, так і за довгостроковими договорами страхування з 3% до 20% протягом перших трьох років.

Спираючись на вищенаведені припущення, прогнозуємо, що результат від страхової діяльності ЕКА становитиме 44,8 млн грн у третьому році, тоді як у першому році він буде представлений збитком 23,5 млн грн.

Звіт про фінансовий стан (баланс установи) розраховано в підрозділі 5.2.

5.2. Прогноз показників звіту про фінансовий стан на 2019–2021 рр.

Припускається, що загальна сума активів збільшиться зі 350 млн грн у першому році до 1 млрд грн у третьому (див. табл. 8).

Основне припущення, на якому базуються розрахунки, – ЕКА отримає капіталовкладення 200 млн грн у першому році на формування статутного капіталу.

---

²⁷ Цесія – процес передавання ризику в перестрахування. Словник термінів з курсу «Страхування». Отримано 14 січня 2019 року з: <https://bit.ly/2SDjGju>.

Прогнозований звіт про фінансовий стан (баланс)

млн грн

Стаття балансу	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
АКТИВИ			
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	0,160	0,202	0,214
Знос	0	0,005	0,006
Залишкова вартість	0,160	0,197	0,208
Основні засоби			
Первісна вартість	5,09	5,42	5,42
Знос	0,00	0,20	0,21
Залишкова вартість	5,09	5,22	5,21
Грошові кошти та їх еквіваленти	193,0	227,2	299,7
Дебіторська заборгованість зі страхування	14,0	51,3	106,8
Відстрочена комісія	1,3	3,2	6,1
Інші активи	0,6	24,3	25,3
Частка перестраховиків у технічних резервах	135,9	301,1	557,9
Усього активів	350,1	612,5	1001,2
Власний капітал і зобов'язання			
Акціонерний капітал	200,0	200,0	200,0
Нерозподілений прибуток	(23,5)	(0,8)	36,7
Усього власного капіталу	176,5	199,2	236,7
Резерви страхових виплат	100,9	240,2	445,1
Незароблені премії	67,3	160,2	296,7
Усього технічних резервів	168,1	400,4	741,8
Чисті незароблені комісії за перестраховання	5,4	12,8	22,3
Кредиторська заборгованість зі страхування	0,0	0,1	0,4
Усього зобов'язань	5,4	12,9	22,7
Усього власного капіталу та зобов'язань	350,1	612,5	1001,2

Джерело: розраховано автором на основі даних розділів 2-4.

Примітка: подані в дужках дані – від'ємні.

Планується, що загальний власний капітал ЕКА збільшиться з 176,5 млн грн у першому році до 237 млн грн (завдяки нерозподіленому прибутку, оскільки акціонерний капітал не зміниться протягом прогнозованого періоду – 200 млн грн).

Обсяг грошових коштів збільшиться з 193 до майже 300 млн грн у 2021 році завдяки відповідному збільшенню ризику ЕКА.

Загальна сума технічних резервів (резерви страхових виплат + незароблені премії) збільшиться зі 168 до 742 млн грн. Резерви страхових виплат розраховуються на основі припущення, що до загального ризику ЕКА буде застосована певна можливість дефолту (можливість дефолту в базовому сценарії встановлена на рівні 1,5%).

Показники звіту про рух грошових коштів наведено в підрозділі 5.3.

5.3. Показники прогнозованого звіту про рух грошових коштів

У табл. 9 прогнозується, що грошові кошти та їх еквіваленти досягнуть 300 млн грн у третьому році, збільшившись зі значення 193 млн грн у першому році.

Таблиця 9

Прогнозований звіт про рух грошових коштів, млн грн

Стаття	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Операційна діяльність			
ЕВІТ	(23,5)	(0,8)	44,7
Амортизація	0	0,01	0,02
Сплачений податок на прибуток	0	0	8,05
Збільшення в технічних резервах	168,1	232,2	341,4
Зміна частки перестраховиків у технічних резервах	135,9	165,2	256,8
Зміна відстрочених аквізиційних витрат	1,3	1,9	2,9
Зміна дебіторської заборгованості	14,0	37,3	55,6
Зміна кредиторської заборгованості	0,0	0,1	0,3
Зміна незароблених комісій за перестраховання	5,4	7,4	9,4
Рух коштів у результаті операційної діяльності	(1,1)	34,6	72,7
Інвестиційна діяльність			
Капітальні витрати	(5,8)	(0,4)	(0,2)
Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	(5,8)	(0,4)	(0,2)
Фінансова діяльність			
Капіталовкладення	200	-	-
Рух коштів у результаті фінансової діяльності	200	-	-
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	193,0	34,2	72,5
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	0,0	193,0	227,2
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	193,0	227,2	299,7

Джерело: розраховано автором на основі даних розділів 2-4.

Примітка: подані в дужках дані – від'ємні.

Прогнозується, що рух коштів у результаті операційної діяльності досягне 72,7 млн грн у третьому році, збільшившись з -1,1 млн грн у першому році переважно завдяки збільшенню чистих результатів та технічних резервів (завдяки підвищенню показника рівня охоплення ринку діяльністю ЕКА та загального ризику компанії).

Прогнозується, що рух коштів у результаті інвестиційної діяльності поступово зменшуватиметься з першого по п'ятий рік переважно завдяки зменшенню капітальних витрат (з 5,8 до 0,2 млн грн).

Припускається, що рух коштів у результаті фінансової діяльності дорівнюватиме 200 млн грн у першому році (завдяки відповідним капіталовкладенням на формування статутного капіталу).

Прогнозується, що загальна сума грошових коштів збільшиться з 193 млн грн у першому році до 300 млн грн у третьому, що можна побачити у відповідному рядку балансу установи («Грошові кошти та їх еквіваленти»).

6. КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКА

Ключові показники ефективності ЕКА загалом збільшуватимуться з першого по третій рік. Детальніше в табл. 10.

Таблиця 10

Прогнозовані ключові показники ефективності, млн грн

Показники ефективності	Рік 1	Рік 2	Рік 3
	2019	2020	2021
Показники звіту про прибутки і збитки			
Коефіцієнт цесій	80%	80%	75%
Зароблені премії/ВСПП	10%	14,2%	17,9%
Коефіцієнт комісій	2,5%	2,5%	3,1%
Коефіцієнт комісій за перестраховання	15,6%	15,6%	16,7%
Коефіцієнт витрат	20%	9,1%	5,6%
Чисті виплачені страхові виплати/чисті зароблені премії	4,2%	9,9%	19,6%
Відшкодовані страхові премії/виплачені страхові виплати	30%	30%	30%
Чистий прибуток (збиток)/ВСПП	-17,5%	-0,3%	6,2%
Показники балансу			
Загальна дохідність капіталу	-11,7%	-0,4%	18,3%
Частка перестраховиків у технічних резервах/технічні резерви	80,8%	75,2%	75,2%
Об'єднаний коефіцієнт	228,7%	91,2%	68,1%
Дохідність власного капіталу	-13,3%	-0,4%	15,5%
Загальний ризик/акціонерний капітал	33,6	80,1	148,4
Загальний ризик/загальний власний капітал	38,1	80,4	125,4

Джерело: розраховано автором на основі даних розділів 5.1-5.3.

Припускається, що коефіцієнт цесій зменшиться з 80,8% у першому році до 75% у третьому, що свідчатиме про зменшення частини ризику, переданого перестраховику.

Аналогічно очікується зменшення коефіцієнта витрат з першого по третій рік (з 20% до 5,6%), що свідчатиме про зменшення суми премій, які використовуються на покриття операційних витрат.

До позитивних прогнозних тенденцій у діяльності ЕКА можна віднести і збільшення коефіцієнтів комісій та комісій за перестраховання, а також загального коефіцієнту рентабельності, а саме показника відношення чистого прибутку до валової суми підписаних премій (з від'ємного значення -17,5% у першому році до позитивного значення 6,2% у третьому).

Заплановано, що коефіцієнт дохідності капіталу має позитивну тенденцію – 18,3% у третьому році діяльності, при цьому в першому році показник від'ємний (-11,7%).

Припускається, що об'єднаний коефіцієнт²⁸ зменшиться з 228,7% до 68,1% протягом перших трьох років. Починаючи з другого року, коефіцієнт буде менше 100%, що свідчатиме про отримання ЕКА страхового прибутку.

²⁸ Об'єднаний коефіцієнт – відношення суми чистих виплат страхових премій, аквізиційних витрат та технічних витрат до зароблених страхових виплат, означає рівень співвідношення сукупних витрат до зароблених премій, тобто рівень страхового прибутку.

Окрім того, дохідність власного капіталу на третій рік діяльності прогнозується на рівні 15,5%, у 2019–2020 рр. ці значення будуть від’ємними (табл. 10), що передусім пов’язано з отриманням прибутків/збитків від діяльності ЕКА на ринку (табл. 7).

Тобто, за базовим сценарієм розвитку подій, очікується, що для більшості ключових показників ефективності буде притаманною позитивна динаміка, починаючи з третього року.

Попередній фінансовий аналіз (аналіз чутливості²⁹) проведено на основі базового сценарію, у якому використані помірні ступінь проникнення на ринок та коефіцієнт збитковості (розділ 7).

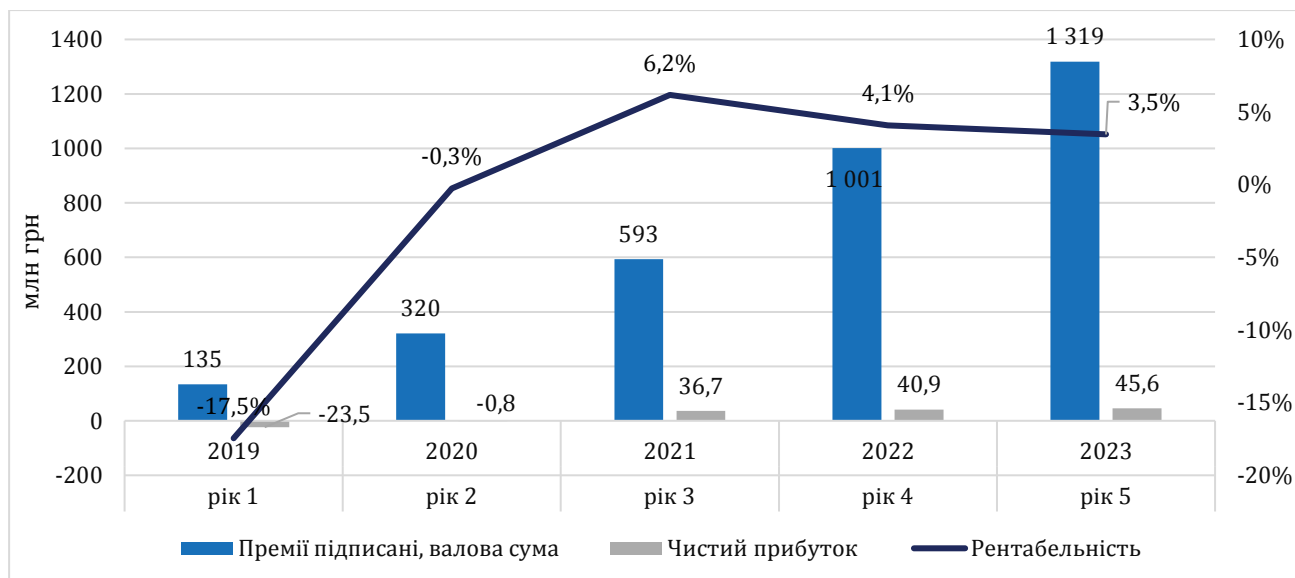
---

²⁹ Аналіз чутливості (sensitivity analysis) полягає в оцінці впливу зміни вихідних параметрів проекту на його кінцеві характеристики, зазвичай на внутрішню норму прибутку. Матеріал з Вікіпедії. Отримано 16 січня, 2019 року, з: <https://goo.gl/d8MuXe>.

7. АНАЛІЗ ЧУТЛИВОСТІ НА ПЕРІОД 2019–2023 РР.

Базовий сценарій побудований на показниках ступеня проникнення на ринок, який змінюється з 0,35% у першому році до 2,5% у п'ятому. Коефіцієнт збитковості збільшується протягом перших п'яти років з 3% до 40%.

За цим сценарієм очікується, що рентабельність збільшиться з від'ємного значення -17,5% у першому році до 3,5% у п'ятому (рис. 3).

Рис. 3. Фінансовий аналіз діяльності ЕКА у 2019–2023 рр.

Джерело: розраховано автором на основі даних рис. 2 та прогнозованих темпів росту Міжнародного валютного фонду³⁰.

Згідно з рис. 3 збільшення загального рівня експорту з України веде до збільшення загальної суми ризику ЕКА, який дорівнює добутку ступеня проникнення на ринок та експорту. Валова сума підписаних премій також збільшується пропорційно до рівня збільшення загального ризику.

Спостерігається позитивна тенденція зростання чистого прибутку впродовж усього прогнозного періоду, проте загальний рівень рентабельності має позитивне значення, починаючи з 2021 року. Така ситуація може бути пов'язана зі скороченням рівня ризику, переданого в перестраховування.

³⁰ Ukraine: Volume of exports of goods and services (Percent change). IMF. Retrieved the 16th of January, 2019, from: <https://goo.gl/hjjsxs>.

ВИСНОВКИ

Спираючись на попередні дослідження ОФЕА, де з'ясовано, що на формування статутного капіталу ЕКА не було виділено коштів, передбачених державним бюджетом на 2018 рік, розроблено фінансову модель функціонування установи ЕКА України та визначено основні показники на прогнозний період три роки (2019–2021 рр.).

Моделювання здійснено на основі базового сценарію, розрахунки якого ґрунтуються на таких ключових показниках, як прогнозований рівень експорту, ступінь проникнення на ринок (питома вага експорту, яка буде покрита діяльністю ЕКА) та коефіцієнт збитковості.

Планується, що в перші три роки діяльності ЕКА проникнення на ринок не буде значним: у перший рік функціонування установи воно становитиме 0,35%, а в третій – 1,25%.

Валову суму підписаних премій розраховано на рівні 114 млн грн у першому році та 593 млн грн – у третьому. При цьому гіпотеза ОФЕА базується на припущенні, що на другий рік функціонування ЕКА темп приросту до попереднього ВСПП становитиме 138%, на третій – 85%, а кумулятивне річне зростання – близько 78%.

Також передбачається, що близько 80% від усіх підписаних премій будуть передані в перестраховування. Таким чином, різниця між ВСПП та преміями, переданими в перестраховування, – це чисті утримані премії, значення яких на початок прогнозного періоду майже 27 млн грн, а у третьому році – більш ніж 148 млн грн.

Комісії за перестраховування становлять 12,5% від усіх премій, переданих у перестраховування, при цьому незароблена комісія за перестраховування – близько 40% від загального рівня комісій.

Відшкодовані страхові виплати розраховані згідно з припущенням, що коефіцієнт повернення становить 30%.

Очікується, що на початку загальні операційні витрати становитимуть приблизно 26,8 млн грн у першому році діяльності та збільшаться приблизно до 33 млн грн у третьому. Найбільші позиції в операційних витратах – заробітна плата, сплата єдиного соціального внеску та орендна плата.

Прогнозується, що капітальні витрати будуть найбільшими в першому році – 5,8 млн грн і зменшаться до 0,2 млн грн у третьому.

Щодо показників фінансової звітності, зокрема звіту про фінансові результати, то прогнозується, що ЕКА матиме збитки протягом перших двох років діяльності. Починаючи з третього року, отримуватиме зростаючий прибуток на рівні 36,7 млн грн.

Планується, що загальна сума доходів від страхової діяльності збільшиться з 24,9 до 171 млн грн протягом перших трьох років діяльності, враховуючи відповідні загальні коефіцієнти цесій 81% у першому році та 75% у третьому році діяльності.

Прогнозується, що чисті виплачені страхові виплати збільшаться з 0,6 млн грн у першому році до 20,8 млн грн у третьому, оскільки коефіцієнт збитковості збільшиться

як за короткостроковими, так і за довгостроковими договорами страхування з 3% до 20% протягом перших трьох років.

Спираючись на вищенаведені припущення, прогнозуємо, що результат від страхової діяльності ЕКА становитиме 44,8 млн грн у третьому році, тоді як у першому році він буде представлений збитком 23,5 млн грн.

При складанні звіту про фінансовий стан (баланс) розраховано, що загальна сума активів збільшиться з 350,1 млн грн у першому році до 1 001,2 млн грн у третьому. При цьому планується, що загальний власний капітал ЕКА збільшиться з 176,5 млн грн у першому році до 236,7 млн грн (завдяки нерозподіленому прибутку, оскільки акціонерний капітал не зміниться протягом прогнозованого періоду – 200 млн грн). Обсяг грошових коштів збільшиться з 193 млн грн до майже 300 млн грн у 2021 році завдяки відповідному збільшенню ризику ЕКА.

У звіті про рух грошових коштів прогнозується, що рух коштів у результаті операційної діяльності досягне 72,7 млн грн у третьому році, збільшившись з -1,1 млн грн у першому році переважно завдяки зростанню чистих результатів та технічних резервів (завдяки збільшенню діяльності ЕКА та загального ризику компанії).

Прогнозується, що рух коштів у результаті інвестиційної діяльності поступово зменшуватиметься з першого по п'ятий рік переважно завдяки зменшенню капітальних витрат (з 5,8 до 0,2 млн грн).

Припускається, що рух коштів у результаті фінансової діяльності дорівнюватиме 200 млн грн у першому році (завдяки відповідним капіталовкладенням на формування статутного капіталу).

В аналізі ключових показників ефективності припускається, що коефіцієнт цесій зменшиться з 80,8% у першому році до 75% у третьому, що свідчатиме про зменшення частини ризику, переданого перестраховику.

Аналогічно очікується зменшення коефіцієнта витрат з першого по третій рік (з 20% до 5,6%), що буде свідчити про зменшення суми премій, які використовуються на покриття операційних витрат.

До позитивних прогнозних тенденцій можна також віднести збільшення коефіцієнтів комісій та комісій за перестраховання, а також загального коефіцієнту рентабельності, а саме показника відношення чистого прибутку до валової суми підписаних премій (з від'ємного значення -17,5% у першому році до позитивного значення 6,2% у третьому).

Окрім того, дохідність власного капіталу на третій рік діяльності прогнозується на рівні 15,5%, у 2019–2020 рр. ці значення будуть від'ємними, що передусім пов'язано з отриманням прибутків/збитків від діяльності ЕКА на ринку.

Отже, на основі побудованої фінансової моделі можна зробити висновок про доцільність створення установи ЕКА в Україні, яка на третій рік діяльності зможе отримувати прибутки та забезпечувати достатній рівень страхування та гарантування експорту (проникнення на ринок на п'ятий рік діяльності очікується на рівні 40%).

Таблиця 1.1

Визначення вартості комп'ютерів на основі тендерних пропозицій

грн

Пропозиція	Ринкова вартість 1	Ринкова вартість 2	Ринкова вартість 3	Ринкова вартість 4	Середня вартість за кожною пропозицією
Тендерна пропозиція 1	9170	9590	9706	10900	9821,8
Тендерна пропозиція 2	8774,0	8814,0	8877,6	-	8821,9
Тендерна пропозиція 3	11900	16294,4	19560	-	15918,1

Джерело: сформовано автором на основі тендерних пропозицій³¹.

Таблиця 1.2

Визначення вартості багатофункціональних пристроїв на основі тендерних пропозицій

грн

Пропозиція	Ринкова вартість 1	Ринкова вартість 2	Ринкова вартість 3	Ринкова вартість 4	Середня вартість за кожною пропозицією
Тендерна пропозиція 1	7500	7400	7300	-	7400
Тендерна пропозиція 2	6300	6299	7100	8172	7213,6
Тендерна пропозиція 3	13839	13977	14500	-	14105,3

Джерело: сформовано автором на основі тендерних пропозицій³².

Таблиця 1.3

Визначення вартості серверу на основі тендерних пропозицій

грн

Пропозиція	Ринкова вартість 1	Ринкова вартість 2	Ринкова вартість 3	Ринкова вартість 4	Середня вартість за кожною пропозицією
Тендерна пропозиція 1	118999	119000	121799	154025	128456
Тендерна пропозиція 2	83250	83575	84314	88904	85011

Джерело: сформовано автором на основі тендерних пропозицій³³.

³¹ Закупівля комп'ютерного обладнання (персональні комп'ютери). Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-02-02-001020-c>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-06-19-001794-a>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-02-000159-b>.

³² Багатофункціональний пристрій. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-06-18-001993-a>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-07-02-001187-a>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-04-28-000104-a>.

³³ Сервер. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-01-22-001258-c>; <https://prozorro.gov.ua/en/tender/UA-2017-10-06-001459-c>.

Таблиця 1.4

Визначення вартості джерела безперебійного живлення на основі тендерних пропозицій

грн

Пропозиція	Ринкова вартість 1	Ринкова вартість 2	Середня вартість за кожною пропозицією
Тендерна пропозиція 1	4845	4850	4847,5
Тендерна пропозиція 2	2241,15	2483,11	2362,13
Прайс-пропозиції ³⁴	5400	4200	4800

Джерело: сформовано автором на основі тендерних пропозицій³⁵.

Таблиця 1.5

Визначення вартості розподільного щита на основі тендерних пропозицій

грн

Пропозиція	Ринкова вартість 1	Ринкова вартість 2	Ринкова вартість 3	Ринкова вартість 4	Середня вартість за кожною пропозицією
Тендерна пропозиція 1	22780	22940	25440	-	23720
Тендерна пропозиція 2	28500	-	-	-	28500
Тендерна пропозиція 3	16250	16237,5	16250	21272	17500

Джерело: сформовано автором на основі тендерних пропозицій³⁶.

³⁴ Джерела безперебійного живлення (UPS). Отримано 10 січня 2019 року з: <https://ibud.ua/ua/c669-istochniki-bespereboynogo-pitaniya>.

³⁵ Пристрій безперебійного живлення UPS. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-06-15-000310-c>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-07-31-001324-b>.

³⁶ Головний розподільчий щит. Отримано 10 січня 2019 року з: <https://prozorro.gov.ua/en/tender/UA-2018-08-08-001596-b>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2018-03-06-000815-a>; <https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-22-000410-c>.